

SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2017/1947

2017 m. spalio 23 d.

kuriuo nustatoma pozicija, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Jungtiniame komitete, įsteigta pagal Europos Sąjungos ir Armėnijos Respublikos susitarimą dėl vizų režimo supaprastinimo, dėl to Susitarimo įgyvendinimo bendrųjų gairių priėmimo

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 2 dalies a punktą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Europos Sąjungos ir Armėnijos Respublikos susitarimo dėl vizų režimo supaprastinimo ⁽¹⁾ (toliau – Susitarimas) 12 straipsniu įsteigiamas Jungtinis komitetas (toliau – Jungtinis komitetas). Jame nustatyta, kad Jungtinis komitetas visų pirma turi prižiūrėti, kaip įgyvendinamas Susitarimas;
- (2) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 810/2009 ⁽²⁾ nustatyta tvarka ir sąlygos, taikomos išduodant vizas vykti tranzitu per valstybių narių teritoriją arba būti joje ne ilgiau kaip 90 dienų per bet kurią 180 dienų laikotarpį;
- (3) reikia parengti bendrąsias gaires, siekiant užtikrinti, kad valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos visiškai suderintai įgyvendintų Susitarimą, ir paaiškinti Susitarimo nuostatų ir Susitarimo šalių teisės aktų nuostatų, kurias jos toliau taiko Susitarimu nereglamentuojamiems vizų klausimams, tarpusavio ryšį;
- (4) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Jungtiniame komitete, dėl Susitarimo įgyvendinimo bendrųjų gairių priėmimo;
- (5) šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2000/365/EB ⁽³⁾; todėl Jungtinė Karalystė nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (6) šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija nedalyvauja pagal Tarybos sprendimą 2002/192/EB ⁽⁴⁾; todėl Airija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;
- (7) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį sprendimą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas,

⁽¹⁾ O L 289, 2013 10 31, p. 2.

⁽²⁾ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 810/2009, nustatantis Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas) (O L 243, 2009 9 15, p. 1).

⁽³⁾ 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (O L 131, 2000 6 1, p. 43).

⁽⁴⁾ 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimas 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas (O L 64, 2002 3 7, p. 20).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Jungtiniame komitete, įsteigtame Europos Sąjungos ir Armėnijos Respublikos susitarimo dėl vizų režimo supaprastinimo 12 straipsniu, dėl to Susitarimo įgyvendinimo bendrųjų gairių priėmimo grindžiama prie šio sprendimo pridedamu Jungtinio komiteto sprendimo projektu.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Liuksemburge 2017 m. spalio 23 d.

Tarybos vardu
Pirmininkė
K. IVA

PROJEKTAS

**EUROPOS SAJUNGOS IR ARMĖNIJOS RESPUBLIKOS SUSITARIMU DĖL VIZŲ REŽIMO
SUPAPRASTINIMO ĮSTEIGTO JUNG TINIO KOMITETO SPRENDIMAS Nr. .../...****... m. ... d.****dėl to Susitarimo įgyvendinimo bendrųjų gairių priėmimo**

JUNGTINIS KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Europos Sąjungos ir Armėnijos Respublikos susitarimą dėl vizų režimo supaprastinimo ⁽¹⁾ (toliau – Susitarimas), ypač į jo 12 straipsnį,

kadangi Susitarimas įsigaliojo 2014 m. sausio 1 d.,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Europos Sąjungos ir Armėnijos Respublikos susitarimo dėl vizų režimo supaprastinimo įgyvendinimo bendrosios gairės išdėstomos šio sprendimo priede.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta ...

*Europos Sąjungos vardu**Armėnijos Respublikos vardu*

⁽¹⁾ O L L 289, 2013 10 31, p. 2.

PRIEDAS

EUROPOS SAJUNGOS IR ARMĖNIJOS RESPUBLIKOS SUSITARIMO DĖL VIZŲ REŽIMO SUPAPRASTINIMO ĮGYVENDINIMO BENDROSIOS GAIRĖS

Europos Sąjungos ir Armėnijos Respublikos susitarimo dėl vizų režimo supaprastinimo (toliau – Susitarimas), kuris įsigaliojo 2014 m. sausio 1 d., tikslas – remiantis abipusiškumo principu supaprastinti vizų išdavimo Armėnijos piliečiams, kai numatomo buvimo trukmė yra ne ilgesnė kaip 90 dienų per 180 dienų laikotarpį, tvarką.

Siekiant supaprastinti vizų išdavimo Armėnijos piliečiams tvarką, Susitarime remiantis abipusiškumo principu nustatomos teisiškai privalomos teisės ir pareigos.

Šiomis gairėmis, kurias priėmė Susitarimo 12 straipsniu įsteigtas Jungtinis komitetas (toliau – Jungtinis komitetas), siekiama užtikrinti, kad Sąjungos valstybių narių (toliau – valstybės narės) diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos darniai įgyvendintų Susitarimą. Šios gairės nėra Susitarimo dalis, todėl jos nėra teisiškai privalomos. Vis dėlto diplomatinio ir konsulinio korpuso darbuotojams primygtinai rekomenduojama nuosekliai jomis vadovautis įgyvendinant Susitarimą.

Atsižvelgiant į patirtį, įgytą įgyvendinant Susitarimą, šios gairės turėtų būti atnaujinamos; už jų atnaujinimą atsakingas Jungtinis komitetas.

Siekdamos užtikrinti nuolatinį ir darnų Susitarimo įgyvendinimą ir laikydamosi Jungtinio komiteto darbo tvarkos taisyklių, šalys susitarė tarp oficialių Jungtinio komiteto posėdžių palaikyti neformalius ryšius, kad būtų galima spręsti skubius klausimus. Išsamios ataskaitos dėl šių klausimų ir neformalių ryšių bus pateiktos kitame Jungtinio komiteto posėdyje.

1. BENDRIEJI KLAUSIMAI

1.1. Tikslas ir taikymo sritis

Susitarimo 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad:

„1. Šiuo Susitarimu siekiama supaprastinti vizų ne ilgesniam kaip 90 dienų per 180 dienų buvimo laikotarpiui išdavimo tvarką Armėnijos piliečiams“.

Susitarimas taikomas visiems Armėnijos piliečiams, teikiantiems prašymus išduoti trumpalaikes vizas, neatsižvelgiant į tai, kurioje šalyje jie gyvena.

Susitarimas netaikomas asmenims be pilietybės, turintiems leidimą gyventi Armėnijoje. Tos kategorijos asmenims taikomos Sąjungos vizų *acquis* taisyklės.

Nuo 2013 m. sausio 10 d. visiems Sąjungos ir Šengeno asocijuotųjų valstybių piliečiams, vykstantiems į Armėniją ne ilgesniam kaip 90 dienų laikotarpiui arba vykstant tranzitu per Armėnijos teritoriją, taikomas bevizis režimas.

Susitarimo 1 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad:

„2. Jei Armėnija vėl imtų taikyti vizų režimą Sąjungos piliečiams ar tam tikrų kategorijų Sąjungos piliečiams, Armėnijos piliečiams pagal šį Susitarimą taikomos tokios pačios lengvatos automatiškai abipusiškumo principu būtų taikomos ir Sąjungos piliečiams“.

1.2. Susitarimo taikymo sritis

Susitarimo 2 straipsnyje nustatyta, kad:

„1. Šiuo Susitarimu numatomas vizų režimo supaprastinamas Armėnijos piliečiams taikomas tik tais atvejais, kai jiems taikomas vizų režimas pagal Sąjungos arba valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus, šį Susitarimą arba kitus tarptautinius susitarimus.“

2. Šio Susitarimo nuostatose nenumatytiems klausimams, pvz., atsisakymui išduoti vizą, kelionės dokumentų pripažinimui, pragyvenimui pakankamų lėšų įrodymui ir draudimui įvažiuoti bei išsiuntimo priemonėms, bus taikoma Armėnijos arba valstybių narių nacionalinė teisė arba Sąjungos teisė.“

Nedarant poveikio Susitarimo 10 straipsniui, Susitarimas neturi įtakos galiojančioms vizos reikalavimo ir jo netaikymo taisyklėms. Pavyzdžiui, remiantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 539/2001 ⁽¹⁾ 4 straipsniu, valstybėms narėms leidžiama vizos reikalavimo netaikyti, be kitų asmenų kategorijų, civilinio oro ir jūrų transporto įgulos nariams.

Atsižvelgiant į tai, reikėtų pridurti, kad pagal 1985 m. birželio 14 d. Konvencijos dėl Šengeno susitarimo, sudaryto tarp Beniliukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos Vyriausybės dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo, įgyvendinimo ⁽²⁾ 21 straipsnį visos Šengeno valstybės narės turi pripažinti, kad viena kitos išduotos ilgalaikės vizos arba leidimai gyventi galioja trumpalaikiam buvimui viena kitos teritorijoje. Visos Šengeno valstybės narės pripažįsta Šengeno asocijuotųjų šalių išduotus leidimus gyventi, D kategorijos vizas ir trumpalaikes vizas, reikalingas atvykimui ir trumpam buvimui.

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 810/2009 ⁽³⁾ (Vizų kodeksas) taikomas visiems Susitarimo taikymo sričiai nepriskiriamiems klausimams, kaip antai Šengeno valstybės narės, atsakingos už prašymo išduoti vizą tvarkymą, nustatymui, atsakymo išduoti vizą pagrindimui, teisei apskūsti neigiamą sprendimą ir asmeninio pokalbio su prašymą išduoti vizą pateikusių asmeniu bendrai taisyklei, taip pat visos atitinkamos informacijos apie prašymą išduoti vizą teikimui. Be to, Susitarimo taikymo sričiai nepriskiriamiems klausimams taip pat toliau taikomos Šengeno taisyklės (t. y. dėl atsakymo leisti atvykti į teritoriją, pragyvenimui pakankamų lėšų įrodymo ir kt.) bei nacionalinė teisė (t. y. dėl kelionės dokumentų pripažinimo, išsiuntimo priemonių ir kt.).

Net jeigu tenkinamos Susitarime nustatytos sąlygos, pavyzdžiui, prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo pateikia 4 straipsnyje išvardytoms keliautojų kategorijoms nustatytą kelionės tikslą patvirtinančius dokumentus, vis tiek gali būti atsisakyta išduoti vizą, jeigu netenkinamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/399 ⁽⁴⁾ (toliau – Šengeno sienų kodeksas) 6 straipsnyje nustatytos sąlygos, t. y. asmuo neturi galiojančio kelionės dokumento, dėl jo Šengeno informacinėje sistemoje (SIS) paskelbtas perspėjimas, asmuo laikomas keliančiu pavojų viešajai tvarkai, vidaus saugumui ir kt.

Toliau taikomos kitos pagal Vizų kodeksą leidžiamos lanksčios vizų išdavimo sąlygos. Pavyzdžiui, asmenims, kurie nepatenka į Susitarimo 5 straipsnyje nustatytas asmenų kategorijas, gali būti išduodamos daugkartinės ilgalaikės vizos, galiojančios iki penkerių metų, jeigu tenkinamos Vizų kodekso 24 straipsnyje nustatytos sąlygos. Taip pat bus toliau taikomos Vizų kodekso 16 straipsnio 5 ir 6 dalių nuostatos, kuriomis leidžiama neimti vizos mokesčio arba jį sumažinti.

1.3. Susitarimo taikymo sričiai priskiriamos vizų rūšys

Susitarimo 3 straipsnio d punkte nustatyta, kad „viza“ – tai „valstybės narės išduotas leidimas vykti tranzitu per valstybių narių teritoriją arba numatomam buvimui joje, kurio bendra trukmė neviršija 90 dienų per bet kurią 180 dienų laikotarpį nuo atvykimo į valstybių narių teritoriją dienos“.

Susitarime nustatyta supaprastinta tvarka taikoma ir vienodoms vizoms, ir riboto teritorinio galiojimo vizoms.

1.4. Viza nustatyto leidžiamo buvimo trukmės apskaičiavimas

Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 610/2013 ⁽⁵⁾ iš naujo apibrėžta trumpalaikio buvimo sąvoka. Dabartinė trumpalaikio buvimo apibrėžtis suformuluota taip: „kurio bendra trukmė neviršija 90 dienų per bet kurią 180 dienų laikotarpį, kai laikoma, kad kiekviena tokio buvimo diena įeina į 180 dienų laikotarpį“. Ši apibrėžtis įsigaliojo 2013 m. spalio 18 d. ir yra pateikta Šengeno sienų kodekse.

⁽¹⁾ 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus (OL L 81, 2001 3 21, p. 1).

⁽²⁾ OL L 239, 2000 9 22, p. 19.

⁽³⁾ 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 810/2009, nustatantis Bendrijos vizų kodeksą (Vizų kodeksas) (OL L 243, 2009 9 15, p. 1).

⁽⁴⁾ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas), (OL L 77, 2016 3 23, p. 1).

⁽⁵⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 610/2013, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 562/2006, nustatantis taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas), Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo, Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1683/95 ir (EB) Nr. 539/2001 bei Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 767/2008 ir (EB) Nr. 810/2009 (OL L 182, 2013 6 29, p. 1).

Atvykimo diena bus laikoma pirma buvimo valstybių narių teritorijoje diena, o išvykimo diena – paskutinė buvimo valstybių narių teritorijoje diena. Sąvoka „bet kuri“ reiškia, kad, siekiant patikrinti, ar vis dar laikomasi 90 dienų per 180 dienų laikotarpį reikalavimo, taikomas slankus 180 dienų ataskaitinis laikotarpis, kai atsižvelgiama į kiekvieną buvimo dieną per paskutinių 180 dienų laikotarpį. Tai reiškia, kad, jei valstybių narių teritorijoje nebūnama nepertraukiamą 90 dienų laikotarpį, galima skaičiuoti naują buvimo iki 90 dienų laikotarpį.

Trumpalaikio buvimo skaičiuoklę, kuria galima apskaičiuoti pagal naujas taisykles leidžiamo buvimo laikotarpį, galima rasti internete adresu http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing/index_en.htm.

Buvimo trukmės apskaičiavimo pagal dabartinę apibrėžtį pavyzdys

Asmuo, turintis daugkartinę vizą vieniems metams (nuo 2014 m. balandžio 18 d. iki 2015 m. balandžio 18 d.), pirmą kartą atvyksta 2014 m. balandžio 19 d. ir būna tris dienas. Paskui tas pats asmuo dar kartą atvyksta 2014 m. birželio 18 d. ir būna 86 dienas. Kokia yra padėtis konkrečiomis datomis? Kada tas asmuo vėl galės atvykti?

2014 m. rugsėjo 11 d.: per pastarąsias 180 dienų (nuo 2014 kovo 16 d. iki 2014 m. rugsėjo 11 d.) asmuo buvo tris dienas (2014 m. balandžio 19–21 d.) ir dar 86 dienas (nuo 2014 m. birželio 18 d. iki 2014 m. rugsėjo 11 d.), t. y. 89 dienas. Tai reiškia, kad leidžiamo buvimo trukmė neviršyta. Asmuo gali būti dar vieną dieną.

2014 m. spalio 16 d.: asmuo gali atvykti ir būti dar tris dienas. 2014 m. spalio 16 d. buvimo nuo 2014 m. balandžio 19 d. laikotarpis nebeaktualus (nepatenka į 180 dienų laikotarpį); 2014 m. spalio 17 d. buvimo nuo 2014 m. balandžio 20 d. laikotarpis nebeaktualus (nepatenka į 180 dienų laikotarpį ir pan.).

2014 m. gruodžio 15 d.: asmuo gali atvykti ir būti dar 86 dienas. 2014 m. gruodžio 15 d. buvimo nuo 2014 m. birželio 18 d. laikotarpis nebeaktualus (nepatenka į 180 dienų laikotarpį); 2014 m. gruodžio 16 d. buvimo nuo 2014 m. birželio 19 d. laikotarpis nebeaktualus ir pan.

- 1.5. Padėtis, susijusi su valstybėmis narėmis, kurios taiko dar ne visas Šengeno *acquis* nuostatas, valstybėmis narėmis, kurios nedalyvauja įgyvendinant Sąjungos bendrą vizų politiką, ir asocijuotosiomis šalimis

Valstybėms narėms, kurios į Sąjungą įstojo 2004 m. (Čekija, Estija, Kipras, Latvija, Lietuva, Vengrija, Malta, Lenkija, Slovėnija ir Slovakija), 2007 m. (Bulgarija ir Rumunija) ir 2013 m. (Kroatija), Susitarimas privalomas nuo jo įsigaliojimo dienos.

Bulgarija, Kroatija, Kipras ir Rumunija įgyvendina dar ne visas Šengeno *acquis* nuostatas. Šios šalys ir toliau išduos nacionalines vizas, galiojančias tik jų teritorijoje. Šioms valstybėms narėms visiškai įgyvendinus Šengeno *acquis*, jos taikys Susitarimą visa apimtimi.

Visiems klausimams, nepriskiriamiems Susitarimo taikymo sričiai, nacionalinė teisė bus taikoma iki tos dienos, kai tos valstybės narės visiškai įgyvendins Šengeno *acquis*. Nuo tos dienos klausimams, kurie neregamentuojami Susitarimu, bus taikomos Šengeno taisyklės ir (arba) nacionalinė teisė.

Bulgarija, Kroatija, Kipras ir Rumunija gali pripažinti visų Šengeno valstybių narių bei asocijuotųjų šalių išduotus leidimus gyventi, D kategorijos vizas ir trumpalaikes vizas, išduotas trumpalaikiam buvimui jų teritorijoje⁽¹⁾.

Susitarimas netaikomas Danijai, Airijai ir Jungtinei Karalystei, tačiau prie jo pridėtos bendros deklaracijos, kuriose išreikštas tų valstybių narių pageidavimas su Armėnija sudaryti dvišalius susitarimus dėl vizų režimo supaprastinimo.

Nors Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija ir Šveicarija yra asocijuotosios Šengeno susitarimo šalys, joms Susitarimas netaikomas. Vis dėlto prie Susitarimo pridėta bendra deklaracija dėl šių asocijuotųjų Šengeno susitarimo šalių pageidavimo nedelsiant su Armėnija sudaryti dvišalius susitarimus dėl trumpalaikių vizų išdavimo režimo supaprastinimo.

(1) 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 565/2014/ES, kuriuo nustatoma supaprastinta asmenų kontrolės prie išorės sienų tvarka, grindžiama vienašališku Bulgarijos, Kroatijos, Kipro ir Rumunijos tam tikrų dokumentų pripažinimu lygiaverčiais jų išduodamoms nacionalinėms vizoms tranzito per jų teritoriją arba buvimo joje ne ilgiau kaip 90 per bet kurią 180 dienų laikotarpį tikslu ir panaikinami sprendimai Nr. 895/2006/EB ir Nr. 582/2008/EB (OL L 157, 2014 5 27, p. 23).

1.6. Susitarimas ir dvišaliai susitarimai

Susitarimo 13 straipsnyje nustatyta, kad:

„Nuo įsigaliojimo dienos šis Susitarimas yra viršesnis už visų dvišalių arba daugiašalių sutarčių ar susitarimų, sudarytų tarp atskirų valstybių narių ir Armėnijos, nuostatas tiek, kiek šių sutarčių ar susitarimų nuostatos apima klausimus, reglamentuojamus šiuo Susitarimu“.

Nuo Susitarimo įsigaliojimo dienos nustojo būti taikomos valstybių narių ir Armėnijos sudarytų dvišalių susitarimų nuostatos dėl klausimų, priskiriamų Susitarimo taikymo sričiai. Pagal Sąjungos teisę valstybės narės turi imtis būtinų priemonių, kad pašalintų nesuderinamas savo dvišalių susitarimų ir Susitarimo nuostatas.

Jei valstybė narė yra sudariusi su Armėnija dvišalių susitarimą arba sutartį dėl klausimų, kuriems Susitarimas netaikomas, įsigaliojus Susitarimui toks susitarimas arba sutartis būtų taikomi toliau.

II. KONKREČIOS NUOSTATOS

2.1. Visiems prašymą išduoti vizą pateikiantiems asmenims galiojančios taisyklės

Primenama, kad toliau nurodytos lengvatos, susijusios su vizos mokesčiu, prašymų išduoti vizą tvarkymo procedūrų trukme, išvykimu, jeigu buvo prarasti arba pavogti dokumentai, ir vizos pratęsimo išskirtinėmis aplinkybėmis, taikomos visiems Armėnijos piliečiams, kurie pateikia prašymą išduoti vizą, ir vizos turėtojams, įskaitant turistus.

2.1.1. Prašymo išduoti vizą tvarkymo mokestis

Susitarimo 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„1. Prašymo išduoti vizą tvarkymo mokestis yra 35 EUR“.

Pagal Susitarimo 6 straipsnio 1 dalį prašymo išduoti vizą tvarkymo mokestis yra 35 EUR. Tas mokestis taikomas visiems Armėnijos piliečiams, pateikusiems prašymą išduoti trumpalaikę vizą (įskaitant turistus), neatsižvelgiant į atvykimų skaičių.

Susitarimo 6 straipsnio 2 dalyje nustatyta (N.B. Įgyvendinimo taisyklės išdėstytos po nurodytos kategorijos):

„2. Nedarant poveikio šio straipsnio 3 daliai, nuo prašymo išduoti vizą tvarkymo mokesčio atleidžiami šių kategorijų asmenys:

a) pensininkai;“

Kad iš šios kategorijos nebūtų imamas vizos mokestis, prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys turi pateikti savo, kaip pensininko, statusą patvirtinančius dokumentus, t. y. pensijos knygelę arba pensijos gavimo pažymėjimą. Nuo šio mokesčio neatleidžiama tais atvejais, kai kelionės tikslas yra mokama veikla.

„b) vaikai, jaunesni nei 12 metų;“

Kad iš šios kategorijos nebūtų imamas vizos mokestis, prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys turi pateikti jų amžių patvirtinančią dokumentą.

„c) nacionalinių ir regioninių Vyriausybių, Konstitucinio Teismo ir Aukščiausiojo teismo nariai, jeigu jiems šiuo Susitarimu nėra nustatytas bevizis režimas;“

Regioninių vyriausybių nariais laikomi teritorinių administracijų nariai, t. y. sričių (armėn. *marzpet*) gubernatoriai ir jų pavaduotojai, taip pat Jerevano meras ir jo (-s) pavaduotojas. Kad iš šios kategorijos nebūtų imamas vizos mokestis, prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys turi pateikti Armėnijos valdžios institucijų išduotą jų pareigas patvirtinančią dokumentą.

„d) neįgalieji ir, jei reikia, juos lydintys asmenys;“

Kad nebūtų imamas vizos mokestis, reikėtų pateikti dokumentus, kad abu prašymus išduoti vizą pateikiantys asmenys priklauso šiai kategorijai. Prašymus išduoti vizą pateikiantys neįgalūs asmenys turi pateikti medicinos pažymos, kuria patvirtinama negalia, išrašą. Tais atvejais, kai prašymą išduoti vizą pateikiančių asmenų negalia yra akivaizdi (aklieji, galūnių netekę asmenys), pakanka konsulinės įstaigos vizualaus pripažinimo.

Pagrįstais atvejais prašymą išduoti vizą gali pateikti neįgaliojo atstovas arba globėjas.

- „e) Armėnijos piliečių, teisėtai gyvenančių valstybių narių teritorijoje, arba Sąjungos piliečių, gyvenančių valstybės narės, kurios pilietybę jie turi, teritorijoje, artimi giminaičiai – sutuoktiniai, vaikai (įskaitant įvaikius), tėvai (įskaitant globėjus), seneliai ir anūkai;
- f) oficialių delegacijų nariams, taip pat nuolatiniams oficialių delegacijų nariams, kurie pagal oficialų Armėnijai adresuotą kvietimą dalyvauja susitikimuose, konsultacijose, derybose arba mainų programose, taip pat renginiuose, kuriuos vienos iš valstybių narių teritorijoje organizuoja tarpvyriausybines organizacijos;
- g) mokiniai, studentai, aukštesnės studijų pakopos studentai ir lydintieji mokytojai, kurie vyksta studijų arba mokymosi tikslais, įskaitant mainų programas ir kitokią su mokyklomis susijusią veiklą;
- h) žurnalistai ir juos lydintys techniniai darbuotojai, atliekantys profesines pareigas;“

Kad iš šios kategorijos nebūtų imamas vizos mokestis, prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys turi pateikti dokumentą, kuriuo patvirtinama, kad jie yra žurnalistų arba žiniasklaidos darbuotojų profesinių organizacijų nariai.

- „i) tarptautinių sporto renginių dalyviai ir juos lydintys asmenys, atliekantys profesines pareigas;“

Sirgaliai nebus laikomi lydinčiais asmenimis.

- „j) pilietinės visuomenės organizacijų atstovai ir valstybėse narėse registruotų armėnų bendruomenės ne pelno organizacijų kviestiniai asmenys, vykstantys dalyvauti mokymuose, seminaruose, konferencijose, taip pat pagal mainų programas arba visos Armėnijos ir armėnų bendruomenės paramos programas;“

Kad iš šios kategorijos nebūtų imamas vizos mokestis, prašymą išduoti vizą pateikiantys asmenys turi pateikti dokumentą, kuriuo patvirtinama, kad jie yra pilietinės visuomenės organizacijų arba ne pelno organizacijų nariai.

- „k) mokslo, akademinėje, kultūros ir meno veikloje, įskaitant universitetų ir kitokias mainų programas, dalyvaujantys asmenys;
- l) asmenys, pateikę dokumentus, įrodančius jų kelionės būtinybę dėl humanitarinių priežasčių, įskaitant skubios medicininės pagalbos gavimą, ir tokių asmenų lydintis asmuo arba asmenys, vykstantys į artimo giminaičio laidotuves arba norintys aplankyti sunkiai sergantį artimą giminaitį.“

Iš pirmiau minėtų kategorijų asmenų neimamas joks mokestis. Be to, pagal Vizų kodekso 16 straipsnio 4 dalį reikalavimas mokėti vizos mokestį netaikomas šių kategorijų asmenims:

- trečiųjų šalių mokslo darbuotojams, Europos Sąjungoje keliaujantiems mokslinių tyrimų vykdymo tikslais, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijoje Nr. 2005/761/EB ⁽¹⁾;
- ne pelno organizacijų atstovams, ne vyresniems nei 25 metų amžiaus, dalyvaujantiems seminaruose, konferencijose, sporto, kultūriniuose ar švietimo renginiuose, kuriuos organizuoja ne pelno organizacijos.

Vizų kodekso 16 straipsnio 6 dalyje nurodyta, kad:

- „6. Atskirais atvejais mokėtina vizos mokesčio suma gali būti neimama arba sumažinama, kai šia priemone skatinami kultūriniai ar sportiniai interesai bei interesai užsienio politikos bei vystymosi politikos srityse ir kitose esminių visuomeninės svarbos interesų srityse arba dėl humanitarinių priežasčių.“

⁽¹⁾ 2005 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija 2005/761/EB, siekiant supaprastinti valstybių narių vykdomą vienodų trumpalaikių vizų išdavimą trečiųjų šalių mokslo darbuotojams, keliaujantiems Bendrijoje mokslinių tyrimų vykdymo tikslais (OL L 289, 2005 11 3, p. 23).

Vizų kodekso 16 straipsnio 7 dalyje nurodyta, kad vizos mokestis mokamas eurais, trečiosios šalies, kurioje pateikiamas prašymas, nacionaline valiuta arba paprastai toje trečiojoje šalyje naudojama valiuta ir jis nėra gražinamas, išskyrus atvejus, kai prašymas yra nepriimtinas arba kai konsulas nėra kompetentingas.

Siekiant išvengti neatitikimų, dėl kurių galėtų būti ieškoma palankiausių vizų išdavimo sąlygų, tais atvejais, kai mokestis mokamas užsienio valiuta, valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos Armėnijoje visiems prašymą išduoti vizą pateikiantiems Armėnijos piliečiams turėtų nustatyti panašų vizos mokestį.

Pagal Vizų kodekso 16 straipsnio 8 dalį prašymą išduoti vizą pateikusiems Armėnijos piliečiams išduodamas sumokėto vizos mokesčio kvitas.

Susitarimo 6 straipsnio 3 dalyje nustatyta:

„3. Jei išduodama vizas valstybė narė bendradarbiauja su išorės paslaugų teikėju, jis gali imti aptarnavimo mokestį. Šis mokestis proporcingas išorės paslaugų teikėjo išlaidoms, patirtoms teikiant paslaugą, ir neviršija 30 EUR. Valstybės narės gali, kaip ir anksčiau, visiems prašymą išduoti vizą teikiantiems asmenims leisti teikti prašymus tiesiogiai jų konsulatuose.“

Vizų kodekso 43 straipsnyje pateikiama išsami informacija apie bendradarbiavimo su išorės paslaugų teikėjais būdus ir jų užduotis.

2.1.2. Prašymų išduoti vizą tvarkymo procedūrų trukmė

Susitarimo 7 straipsnyje nustatyta:

„1. Valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos priima sprendimą dėl prašymo išduoti vizą per 10 kalendorinių dienų nuo prašymo ir vizai išduoti reikalingų dokumentų gavimo dienos.

2. Atskirais atvejais, t. y. jeigu reikalingas išsamesnis prašymo nagrinėjimas, sprendimo dėl prašymo išduoti vizą priėmimo laikotarpis gali būti pratęstas iki 30 kalendorinių dienų.

3. Skubiais atvejais sprendimo dėl prašymo išduoti vizą priėmimo laikotarpis gali būti sutrumpintas iki 2 arba mažiau darbo dienų.“

Iš esmės sprendimas dėl prašymo išduoti vizą bus priimamas per 10 kalendorinių dienų nuo priimtino prašymo išduoti vizą pateikimo dienos.

Atskirais atvejais, t. y. kai reikia išsamiau nagrinėti prašymą, arba atstovavimo atveju, kai konsultuojamasi su atstovaujamosios valstybės narės valdžios institucijomis, tas laikotarpis gali būti pratęstas iki 30 kalendorinių dienų.

Visi tie terminai pradedami skaičiuoti tik tada, kai parengiama prašymo byla, t. y. nuo prašymo išduoti vizą ir patvirtinamųjų dokumentų gavimo dienos.

Paprastai valstybių narių diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose, kuriose veikia susitikimo paskyrimo sistema, laikas iki susitikimo neskaičiuojamas kaip prašymo nagrinėjimo laikas. Šiuo klausimu, taip pat kitais praktiniais prašymo išduoti vizą pateikimo sąlygų klausimais, taikomos Vizų kodekso 9 straipsnyje nustatytos bendros taisyklės.

Kaip nustatyta Susitarimo 7 straipsnio 4 dalyje, jei reikalaujama, kad prašymai išduoti vizą būtų teikiami susitarus dėl susitikimo, toks susitikimas „paprastai turi įvykti per dvi savaites nuo tos dienos, kai jo buvo paprašyta“.

„Pagrįstais skubos atvejais“ (kai dėl priežasčių, kurių prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo negalėjo numatyti, prašymo išduoti vizą nebuvo galima pateikti anksčiau) „konsulatas gali leisti prašymą išduoti vizą pateikiantiems asmenims pateikti jį nesutarus dėl susitikimo arba susitikimas paskiriamas nedelsiant.“

Nustatant susitikimo laiką reikėtų atsižvelgti į galimą skubą, kurios gali paprašyti prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo. Sprendimą sutrumpinti sprendimo dėl prašymo išduoti vizą priėmimo laikotarpį, nustatytą Susitarimo 7 straipsnio 3 dalyje, priima konsulinis pareigūnas.

2.1.3. Vizos pratęsimas išskirtinėmis aplinkybėmis

Susitarimo 9 straipsnyje nustatyta, kad:

„Armėnijos piliečiams, kurie negali išvykti iš valstybių narių teritorijos iki jų vizoje nurodytos datos dėl *force majeure* arba humanitarinių priežasčių, vizos terminas pratęsiamas nemokamai pagal priimančiosios valstybės teisės aktus laikotarpiui, kurio reikia grįžti į valstybę, kurioje jie gyvena“.

Dėl vizos galiojimo pratęsimo dėl pagrindų asmeninių priežasčių, kai vizos turėtojas negali išvykti iš valstybės narės teritorijos iki vizos įklijoje nurodytos datos, taikomas Vizų kodekso 33 straipsnio nuostatos, jeigu tai suderinama su Susitarimo nuostatomis. Vis dėlto pagal Susitarimą visa nemokamai pratęsiama dėl *force majeure* arba humanitarinių priežasčių.

2.2. Taisyklės, taikomos tam tikrų kategorijų prašymą išduoti vizą pateikiantiems asmenims

2.2.1. Kelionės tikslą patvirtinantys dokumentai

Iš Susitarimo 4 straipsnio 1 dalyje išvardytų kategorijų asmenų bus reikalaujama pateikti tik nurodytus kelionės tikslą patvirtinančius dokumentus. Kaip nustatyta Susitarimo 4 straipsnio 3 dalyje, nebus reikalaujama jokio kito kelionės tikslo pagrindimo, kvietimo arba patvirtinimo. Vis dėlto tai nereiškia, kad nebus reikalaujama asmeniškai pateikti prašymą išduoti vizą arba dokumentus, kuriais patvirtinamas, pavyzdžiui, pragyvenimo šaltinis.

Jei atskirais atvejais išlieka abejonių dėl kelionės tikslą patvirtinančio dokumento autentiškumo, pagal Vizų kodekso 21 straipsnio 8 dalį prašymą išduoti vizą pateikęs asmuo gali būti kviečiamas atvykti į ambasadą ir (arba) konsulatą papildomo išsamaus pokalbio, per kurį tam prašymą išduoti vizą pateikiančiam asmeniui gali būti pateikiama klausimų dėl faktinio kelionės tikslo arba ketinimo grįžti. Tokiais atskirais atvejais prašymą išduoti vizą pateikęs asmuo gali pats arba išimtiniais atvejais konsulinio pareigūno prašymu pateikti papildomų dokumentų. Jungtinis komitetas atidžiai stebės, kaip laikomasi šių nuostatų.

Susitarimo 4 straipsnio 1 dalyje nenurodytų kategorijų asmenims (pavyzdžiui, turistams) toliau taikomos bendrosios taisyklės, susijusios su kelionės tikslą patvirtinančiais dokumentais. Šios taisyklės taip pat taikomos dokumentams dėl tėvų sutikimo, reikalingo jaunesnių kaip 18 metų vaikų kelionių atveju.

Klausimams, nepriskiriamiems Susitarimo taikymo sričiai, kaip antai kelionės dokumentų pripažinimui arba grįžimo ir pakankamų pragyvenimo lėšų garantijoms, taikomos Šengeno taisyklės ir nacionalinė teisė.

Paprastai kartu su prašymu išduoti vizą bus pateikiamas Susitarimo 4 straipsnio 1 dalyje reikalaujamo dokumento originalas. Vis dėlto konsulas gali pradėti nagrinėti prašymą išduoti vizą remdamasis dokumento faksimile arba kopijomis. Nepaisant to, konsulas gali paprašyti dokumento originalo, kai pateikiamas pirmasis prašymas išduoti vizą; dokumento originalo taip pat bus prašoma atskirais atvejais, jeigu kyla abejonių.

Susitarimo 4 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad:

„1. Šių kategorijų Armėnijos piliečiams pakanka toliau išvardytų dokumentų vykimo į kitą Šalį tikslui pagrįsti:

- a) artimiems giminaičiams – sutuoktiniams, vaikams (įskaitant įvairius), tėvams (įskaitant globėjus), seneliams ir anūkamams, – lankantiems Armėnijos piliečius, teisėtai gyvenančius valstybių narių teritorijoje, arba Sąjungos piliečius, gyvenančius valstybės narės, kurios pilietybę jie turi, teritorijoje:

— priimančiojo asmens raštiško kvietimo;“.

Susitarimo 4 straipsnio 1 dalies a punktu reglamentuojama Armėnijos piliečių artimų giminaičių, vykstančių į valstybes nares aplankyti Armėnijos piliečių, teisėtai gyvenančių valstybių narių teritorijoje, arba Sąjungos piliečių, gyvenančių valstybės narės, kurios pilietybę jie turi, teritorijoje, padėtis.

Kviečiančiojo asmens parašo autentiškumą turi patvirtinti kompetentinga institucija, remdamasi gyvenamosios šalies nacionalinės teisės aktais. Kvietimą turėtų patvirtinti kompetentingos institucijos. Armėnijos Respublikos vyriausybės pavedimu valstybėse narėse dirbančių diplomatų, techninių ir administracijos darbuotojų bei kitų pareigūnų parašų autentiškumas tvirtinamas diplomatinės atstovybės arba konsulinės įstaigos vadovo raštu arba verbالية nota.

„b) oficialių delegacijų nariams, taip pat nuolatiniais tokių delegacijų nariams, kurie pagal oficialų Armėnijai adresuotą kvietimą dalyvauja susitikimuose, konsultacijose, derybose arba mainų programose, taip pat renginiuose, kuriuos vienos iš valstybių narių teritorijoje organizuoja tarpvyriausybines organizacijos:

- kompetentingos Armėnijos valdžios institucijos rašto, kuriuo patvirtinama, kad prašymą išduoti vizą teikiantis asmuo yra šios delegacijos narys (arba šios delegacijos nuolatinis narys), vykstantis į kitos Šalies teritoriją dalyvauti minėtuose renginiuose, kartu su oficialaus kvietimo kopija;“

Kompetentingos valdžios institucijos rašte, kuriuo patvirtinama, kad prašymą išduoti vizą teikiantis asmuo yra delegacijos narys, vykstantis į kitos Šalies teritoriją dalyvauti oficialiame renginyje, turi būti nurodyti prašymą išduoti vizą teikiančio asmens vardas ir pavardė. Oficialiame kvietime nereikia nurodyti prašymą išduoti vizą teikiančio asmens vardo ir pavardės, tačiau tai gali būti daroma tuo atveju, kai kvietimas skiriamas konkrečiam asmeniui.

Ta nuostata taikoma oficialių delegacijų nariams, neatsižvelgiant į jų turimo paso rūšį.

„c) mokiniams, studentams, aukštesnės studijų pakopos studentams ir lydintiesiems mokytojams, kurie vyksta studijų arba mokymosi tikslais, įskaitant mainų programas ir kitokią su mokyklomis susijusią veiklą:

- raštiško priimančiojo universiteto, koledžo arba mokyklos kvietimo arba studento pažymėjimo arba kursų, kuriuos ketinama lankyti, pažymėjimo;“

Studento pažymėjimas, kaip kelionės tikslo patvirtinimas, priimamas tik jeigu jį išdavė priimantysis universitetas, koledžas ar mokykla, kurioje vyks studijos arba mokymas.

„d) dėl medicininių priežasčių vykstantiems asmenims ir, jei reikia, juos lydintiems asmenims:

- oficialaus medicinos įstaigos dokumento, kuriuo patvirtinama, kad būtina medicininė priežiūra šioje institucijoje ir būtinas lydintysis asmuo, taip pat pakankamų lėšų medicininiam gydymui apmokėti įrodymo;“

Turės būti pateikiamas medicinos įstaigos dokumentas, kuriuo patvirtinami trys aspektai: būtina medicininė priežiūra šioje įstaigoje, būtinas lydintysis asmuo ir pakankamos lėšos medicininiam gydymui apmokėti, pvz., išankstinio apmokėjimo dokumentas.

„e) žurnalistams ir juos lydintiems techniniams darbuotojams, atliekantiems profesines pareigas:

- profesinės organizacijos arba prašymą išduoti vizą teikiančio asmens darbdavio išduoto pažymėjimo arba kito dokumento, kuriuo patvirtinama, kad atitinkamas asmuo yra kvalifikuotas žurnalistas, ir kad kelionės tikslas – atlikti žurnalistinį darbą, arba kad šis asmuo yra žurnalistą lydintis techninis darbuotojas, atliekantis profesines pareigas;“

Šiai kategorijai nepriskiriami laisvai samdomi žurnalistai ir jų asistentai.

Turi būti pateikiamas pažymėjimas arba dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad prašymą išduoti vizą teikiantis asmuo yra kvalifikuotas žurnalistas arba profesines pareigas atliekantis lydintysis asmuo, ir to asmens darbdavio išduoto dokumento, kuriame nurodoma, kad kelionės tikslas – atlikti arba padėti atlikti žurnalistinį darbą, originalas.

Armėnijoje veikia keletas profesinių organizacijų, kurios atstovauja žurnalistų arba juos lydinčių profesines pareigas atliekančių asmenų interesams ir galėtų išduoti pažymėjimus, kuriais būtų patvirtinama, kad atitinkamas asmuo yra kvalifikuotas žurnalistas arba lydintysis asmuo, atliekantis konkrečias profesines pareigas. Norėdami įvertinti tų profesinių organizacijų statusą, konsulatų darbuotojai gali apsilankyti interneto svetainėje www.e-register.am. Konsulatai taip pat gali priimti prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens darbdavio išduotą pažymėjimą.

„f) tarptautinių sporto renginių dalyviams ir juos lydintiems asmenims, atliekantiems profesines pareigas:

- priimančiosios organizacijos, valstybių narių kompetentingų institucijų, nacionalinių sporto federacijų arba nacionalinių olimpinių komitetų raštiško kvietimo;“

Tarptautinių sporto renginių atveju į lydinčiųjų asmenų sąrašą bus įtraukiami tik profesines pareigas atliekantys asmenys: treneriai, masažuotojai, vadybininkai, medicinos darbuotojai ir sporto klubų vadovai. Todėl sirgaliai nebus laikomi lydinčiais asmenimis.

„g) verslininkams ir verslo organizacijų atstovams:

- priimančiojo juridinio asmens arba įmonės, tokio juridinio asmens arba įmonės organizacijos, biuro arba filialo, valstybių narių valstybinės ar vietos valdžios institucijos arba prekybos ir pramonės parodų, konferencijų ir simpoziumų, rengiamų vienos iš valstybių narių teritorijoje, organizacinio komiteto raštiško kvietimo, patvirtinto kompetentingos valdžios institucijos pagal nacionalinės teisės aktus;“

Norėdami patikrinti, ar verslo organizacija egzistuoja, konsulatų darbuotojai gali apsilankyti interneto svetainėje www.e-register.am.

„h) laisvųjų profesijų atstovams, dalyvaujantiems tarptautinėse parodose, konferencijose, simpoziumuose, seminaruose ar kituose panašiuose renginiuose:

- priimančiosios organizacijos raštiško kvietimo, kuriuo patvirtinama, kad atitinkamas asmuo dalyvauja renginyje;

i) pilietinės visuomenės organizacijų atstovams ir valstybėse narėse registruotų armėnų bendruomenės ne pelno organizacijų kviestiniais asmenims, vykstantiems dalyvauti mokymuose, seminaruose, konferencijose, taip pat pagal mainų programas arba visos Armėnijos ir armėnų bendruomenės paramos programas:

- priimančiosios organizacijos raštiško kvietimo, patvirtinimo, kad asmuo yra pilietinės visuomenės organizacijos atstovas arba dalyvauja visos Armėnijos arba armėnų bendruomenės paramos veikloje ir tokios organizacijos įsteigimo pažymėjimo iš atitinkamo registro, išduoto valstybinės valdžios institucijos pagal nacionalinės teisės aktus;“

Turi būti pateikiamas pilietinės visuomenės organizacijos dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo atstovauja tai organizacijai.

Kompetentinga Armėnijos valdžios institucija, išduodanti pilietinės visuomenės organizacijos įsteigimo pažymėjimą, yra Teisingumo ministerija.

Registras, kuriame registruojami pilietinės visuomenės organizacijų įsteigimo pažymėjimai, yra Valstybinis juridinių asmenų registras. Teisingumo ministerija tvarko elektroninę NVO duomenų bazę, kurią galima rasti Teisingumo ministerijos interneto svetainėje adresu <https://www.e-register.am>.

Susitarimas netaikomas atskiriems pilietinės visuomenės organizacijų nariams.

„j) mokslo, akademinėje, kultūros ir meno veikloje, įskaitant universitetų ir kitokias mainų programas, dalyvaujantiems asmenims:

- priimančiosios organizacijos raštiško kvietimo dalyvauti tokioje veikloje;“

„k) vairuotojams, vykstantiems tarptautinius krovinių ir keleivių pervežimus į valstybių narių teritoriją Armėnijoje registruotomis transporto priemonėmis:

- raštiško Armėnijos nacionalinės vežėjų asociacijos (sąjungos), teikiančios tarptautinių pervežimų keliais paslaugas, prašymo, kuriame nurodomas kelionių tikslas, maršrutas, trukmė ir dažnumas;“

Armėnijos nacionalinė vežėjų asociacija, kompetentinga išduoti raštiškus prašymus profesionaliems vairuotojams, yra Armėnijos tarptautinė vežėjų asociacija (angl. AIRCA).

„l) susigiminiavusių miestų ir kitų savivaldos institucijų organizuojamų oficialių mainų programų dalyviams:

— šių miestų administracijos vadovų (merų) arba savivaldos institucijų raštiško kvietimo;“.

Miesto ar rajono administracijos vadovas arba meras, kompetentingas išduoti raštišką kvietimą, yra priimančiojo miesto ar rajono, kuriame bus vykdoma miestų giminiavimosi veikla, administracijos vadovas arba meras. Tai kategorijai priskiriami tik oficialiai susigiminiavę miestai.

„m) lankantiems kariškių arba civilių kapus:

— oficialaus dokumento, patvirtinančio palaidojimo faktą ir tai, kad kapas yra išlikęs, taip pat pareiškėjo ir palaidoto asmens giminystės arba kitokio ryšio įrodymo.“

Susitarime konkrečiai nenurodyta, kurios šalies institucijos turėtų išduoti minėtą oficialų dokumentą: šalies, kurioje yra kapas, ar šalies, kurioje gyvena kapą norintis aplankyti asmuo. Reikėtų pripažinti, kad tokį oficialų dokumentą gali išduoti bet kurios šalies kompetentingos institucijos.

Turi būti pateikiamas minėtas oficialus dokumentas, kuriuo patvirtinamas palaidojimo faktas ir tai, kad kapas yra išlikęs, taip pat prašymą išduoti vizą pateikiančio asmens ir palaidoto asmens giminystės arba kitokio ryšio įrodymas.

Susitarimu nenustatoma jokių naujų fizinių ar juridinių asmenų, teikiančių raštiškus kvietimus, atsakomybės taisyklių. Tais atvejais, kai tokie kvietimai išduodami siekiant sukčiauti, taikomi atitinkami Sąjungos ir (arba) nacionalinės teisės aktai.

2.2.2. Daugkartinių vizų išdavimas

Tais atvejais, kai prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo turi dažnai keliauti į valstybių narių teritoriją, trumpalaikės vizos gali būti išduodamos keliems apsilankymams, jeigu bendra šių apsilankymų trukmė neviršija 90 dienų per 180 dienų laikotarpį.

Susitarimo 5 straipsnyje nustatyta:

„1. Valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos išduoda 5 metus galiojančias daugkartines vizas šių kategorijų piliečiams:

- a) sutuoktiniams ir jaunesniems nei 21 metų arba išlaikomiems vaikams (įskaitant įvaikius) ir tėvams (įskaitant globėjus), lankantiems Armėnijos piliečius, teisėtai gyvenančius valstybėse narėse, arba Sąjungos piliečius, gyvenančius valstybės narės, kurios pilietybę jie turi, teritorijoje;
- b) profesines pareigas atliekantiems nacionalinių ir regioninių Vyriausybių, Konstitucinio Teismo ir Aukščiausiojo teismo nariams, jeigu jie šiuo Susitarimu nėra atleisti nuo vizos reikalavimo;
- c) nuolatiniams oficialių delegacijų nariams, kurie pagal oficialų Armėnijai adresuotą kvietimą reguliariai turi dalyvauti susitikimuose, konsultacijose, derybose arba mainų programose, taip pat renginiuose, kuriuos valstybių narių teritorijoje organizuoja tarpvyriausybės organizacijos.

Kai akivaizdu, kad keliauti dažnai arba reguliariai būtina arba ketinama trumpesnę laikotarpį, išimties tvarka išduodama daugkartinė visa, galiojanti tik atitinkamą laikotarpį, jeigu:

— a punkte nurodytų asmenų atveju – teisėtai Sąjungoje gyvenantiems Armėnijos piliečiams išduoto leidimo teisėtai gventi galiojimo trukmė,

- b punkte nurodytų asmenų atveju – tarnybinių įgaliojimų terminas,
 - c punkte nurodytų asmenų atveju – nuolatinio oficialios delegacijos nario statuso galiojimo trukmė,
- yra trumpesni nei penkeri metai.“

Atsižvelgiant į tų kategorijų asmenų profesinį statusą arba jų giminystės ryšius su Armėnijos piliečiu, kuris teisėtai gyvena valstybių narių teritorijoje, arba su Sąjungos piliečiu, gyvenančiu valstybėje narėje, kurios pilietybę tas asmuo turi, jiems galima pagrįstai išduoti daugkartinę vizą, kuri galioja penkerius metus arba kurios galiojimo terminas neviršija tarnybinių įgaliojimų termino ar leidimo teisėtai gyventi galiojimo trukmės, jeigu šie laikotarpiai yra trumpesni nei penkeri metai.

Asmenys, kuriems taikomas Susitarimo 5 straipsnio 1 dalies a punktas, turi pateikti dokumentus, kuriais patvirtinama, kad kviečiantysis asmuo gyvena teisėtai.

Asmenys, kuriems taikomas Susitarimo 5 straipsnio 1 dalies b punktas, turėtų pateikti savo profesinio statuso ir tarnybinių įgaliojimų trukmės patvirtinimą.

Ta nuostata netaikoma asmenims, kuriems taikomas Susitarimo 5 straipsnio 1 dalies b punktas, jeigu pagal Susitarimą jiems netaikomas vizos reikalavimas, t. y. jeigu jie turi diplomatinį pasą.

Asmenys, kuriems taikomas Susitarimo 5 straipsnio 1 dalies c punktas, turi pateikti dokumentus, kuriais patvirtinamas jų, kaip nuolatinė oficialių delegacijų narių, statusas ir būtinybė reguliariai dalyvauti posėdžiuose, konsultacijose, derybose arba mainų programose.

Tais atvejais, kai akivaizdu, kad keliauti dažnai arba reguliariai būtina ar ketinama trumpesnę laikotarpį, daugkartinė visa galios tik šį laikotarpį.

„2. Valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos išduoda vienus metus galiojančias daugkartinės vizas šių kategorijų piliečiams (su sąlyga, kad per praėjusius metus jie buvo gavę bent vieną vizą ir pasinaudojo ja laikydamiesi lankomos valstybės teisės aktų, reglamentuojančių atvykimą ir buvimą jos teritorijoje):

- a) oficialių delegacijų nariams, kurie pagal oficialų Armėnijai adresuotą kvietimą reguliariai dalyvauja susitikimuose, konsultacijose, derybose arba mainų programose, taip pat renginiuose, kuriuos valstybių narių teritorijoje organizuoja tarpvyriausybines organizacijos;
- b) pilietinės visuomenės organizacijų atstovams ir valstybėse narėse registruotų armėnų bendruomenės ne pelno organizacijų kviečiamiems asmenims, vykstantiems į valstybes nares dalyvauti mokymuose, seminaruose, konferencijose, taip pat pagal mainų programas arba visos Armėnijos ir armėnų bendruomenės paramos programas;
- c) tarptautinėse parodose, konferencijose, simpoziumuose, seminaruose ar kituose panašiuose renginiuose dalyvaujantiems laisvųjų profesijų atstovams, kurie reguliariai vyksta į valstybes nares;
- d) mokslo, kultūros arba meno veikloje, įskaitant universitetų ir kitokias mainų programas, dalyvaujantiems asmenims, kurie reguliariai vyksta į valstybes nares;
- e) studentams ir aukštesnės studijų pakopos studentams, kurie reguliariai vyksta studijų arba mokymosi tikslais, įskaitant mainų programas;
- f) susigiminiavusių miestų ir kitų savivaldos institucijų organizuojamų oficialių mainų programų dalyviams;
- g) asmenims, kuriems dėl medicininių priežasčių būtina reguliariai lankytis valstybėse narėse, ir, jei reikia, juos lydintiems asmenims;
- h) žurnalistams ir juos lydintiems techniniams darbuotojams, atliekantiems profesines pareigas;
- i) verslininkams ir verslo organizacijų atstovams, reguliariai vykstantiems į valstybes nares;

- j) tarptautinių sporto renginių dalyviams ir juos lydintiems asmenims, atliekantiems profesines pareigas;
- k) vairuotojams, vykdančioms tarptautinius krovinių ir keleivių pervežimus į valstybių narių teritoriją Armėnijoje registruotomis transporto priemonėmis.

Kai akivaizdu, kad keliauti dažnai arba reguliariai būtina arba ketinama trumpesnę laikotarpį, nukrypstant nuo pirmo sakinio išduodama tik atitinkamą laikotarpį galiojanti daugkartinė viza.“

Iš esmės vienus metus galiojančios daugkartinės vizos bus išduodamos pirmiau nurodytų kategorijų prašymą išduoti vizą pateikiantiems asmenims, jeigu per ankstesnius metus (12 mėnesių) prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo buvo gavęs bent vieną vizą, pasinaudojo ja laikydamasis lankomos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) teritorijoje (-ose) galiojančių teisės aktų, reglamentuojančių atvykimą ir buvimą (pavyzdžiui, neviršijimo leidžiamo buvimo trukmės) ir jeigu prašymas išduoti daugkartinę vizą yra pagrįstas.

Tais atvejais, kai nėra pagrindo išduoti vienus metus galiojančią vizą, pavyzdžiui, mainų programa trunka trumpiau nei metus arba asmeniui į keliones vykti reikia ne visus metus, vizos galiojimo trukmė bus trumpesnė nei vieni metai, jeigu tenkinami kiti vizos išdavimo reikalavimai.

„3. Valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos šio straipsnio 2 dalyje išvardytų kategorijų asmenims išduoda nuo 2 iki 5 metų galiojančias daugkartines visas, su sąlyga, kad per praėjusius 2 metus jie pasinaudojo vienus metus galiojančia daugkartine viza laikydamiesi lankomos valstybės teisės aktų, reglamentuojančių atvykimą ir buvimą jos teritorijoje, išskyrus tuos atvejus, kai akivaizdu, kad keliauti dažnai arba reguliariai būtina arba ketinama trumpesnę laikotarpį – tuomet išduodama tik atitinkamą laikotarpį galiojanti daugkartinė viza.

4. Šio straipsnio 1–3 dalyse išvardytų asmenų visa buvimo valstybių narių teritorijoje trukmė negali viršyti 90 dienų per 180 dienų laikotarpį.“

Nuo dvejų iki penkerių metų galiojančios daugkartinės vizos bus išduodamos Susitarimo 5 straipsnio 2 dalyje nurodytų kategorijų prašymą išduoti vizą pateikiantiems asmenims su sąlyga, kad per praėjusius dvejus metus (24 mėnesius) jie pasinaudojo dviem vienus metus galiojančiomis daugkartinėmis vizomis laikydamiesi lankomos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) teritorijoje (-ose) galiojančių teisės aktų, reglamentuojančių atvykimą ir buvimą, ir prašymas išduoti daugkartinę vizą tebėra pagrįstas. Reikia pažymėti, kad nuo dvejų iki penkerių metų galiojanti viza bus išduodama tik tais atvejais, jeigu prašymą išduoti vizą pateikiančiam asmeniui per ankstesnių dvejų metų (24 mėnesių) laikotarpį buvo išduotos dvi bent vienus metus galiojusios vizos ir jeigu tas asmuo jomis naudojo laikydamasis lankomos (-ų) valstybės (-ių) narės (-ių) teritorijoje galiojančių teisės aktų, reglamentuojančių atvykimą ir buvimą. Valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos, įvertinusios kiekvieną prašymą išduoti vizą, nuspręs, kokiam laikotarpiui – nuo dvejų iki penkerių metų – išduoti šias visas.

Nėra įpareigojimo išduoti daugkartinę vizą, jeigu prašymą išduoti vizą pateikiantis asmuo nepasinaudojo anksčiau išduota viza.

2.2.3. Diplomatinė pasų turėtojai

Susitarimo 10 straipsnyje nustatyta:

„1. Armėnijos piliečiai, turintys galiojančius diplomatinis pasus, gali atvykti į valstybių narių teritoriją, iš jos išvykti arba vykti per ją tranzitu be vizų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti piliečiai valstybių narių teritorijoje be vizos gali būti ne ilgiau kaip 90 dienų per 180 dienų laikotarpį.“

Susitarimu neregamentuojamos diplomatų skyrimo valstybėse narėse procedūros. Taikoma įprasta akreditavimo procedūra.

III. BENDRADARBIAVIMAS KELIONĖS DOKUMENTŲ KLAUSIMAIS

Prie Susitarimo pridėtoje bendroje deklaracijoje Šalys susitaria, kad Jungtinis komitetas turėtų įvertinti atitinkamų kelionės dokumentų saugumo lygio poveikį šio Susitarimo veikimui. Todėl Šalys susitarė nuolatos informuoti viena kitą apie priemones, kurių imtasi siekiant, kad vienam asmeniui nebūtų išduodami keli kelionės dokumentai, ir kelionės dokumentų saugumo techniniams aspektams nustatyti, taip pat priemones, susijusias su kelionės dokumentų išdavimo personalizavimo procesu.

IV. STATISTIKA

Siekiant sudaryti sąlygas Jungtiniam komitetui veiksmingai stebėti, kaip įgyvendinamas Susitarimas, valstybių narių diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos kas šešis mėnesius pateikia Komisijai statistinius duomenis. Jei įmanoma, tuos statistinius duomenis reikėtų suskirstyti pagal mėnesius ir nurodyti:

- kiek kiekvienos rūšies vizų išduota skirtingų Susitarimu nustatytų kategorijų asmenims;
 - kiek kartų atsisakyta išduoti vizą skirtingų Susitarimu nustatytų kategorijų asmenims;
 - kiek išduota daugkartinių vizų;
 - kokia yra išduotų daugkartinių vizų galiojimo trukmė;
 - kiek nemokamų vizų išduota skirtingų Susitarimu nustatytų kategorijų asmenims.
-